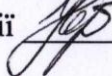

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Відокремлений структурний підрозділ
«Педагогічний фаховий коледж
Львівського національного університету імені Івана Франка»

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні циклової комісії гуманітарної
та соціально-економічної підготовки
(протокол № 1 від «30.08» 2021р.)

Голова циклової комісії Оксана ІВАХ

СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МУЗЕЙНА АРХЕОЛОГІЯ

Освітній ступінь	«бакалавр»
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	027 Музезнавство, пам'яткознавство
Освітньо-професійна програма	Музезнавство, пам'яткознавство
Форма навчання	денна

Силабус курсу «Музейна археологія»

Назва курсу	«Музейна археологія»
Адреса викладання курсу	вул. Туган-Барановського, 7
Циклова комісія за якою закріплена дисципліна	Гуманітарної та соціально-економічної підготовки
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 Культура і мистецтво, 027 Музеєзнавство, пам'яткознавство
Викладач курсу	Сурмач Оксана Іванівна
Контактна інформація викладачів	surmach_o@ukr.net oksana.surmach@lnu.edu.ua
Консультації з курсу відбуваються	У день викладання курсу відповідно до розкладу (вул. Туган-Барановського, 7, каб.49). Також проводяться онлайн консультації на платформі Microsoft Teams. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://pedcollege.lnu.edu.ua/course/muzeyna-arkheolohiia-2
Інформація про курс	Вибіркова навчальна дисципліна читається для здобувачів IV-го курсу, спеціальності 027 Музеєзнавство, пам'яткознавство впродовж третього семестру в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Археологічні колекції – безцінне джерело, що дає можливість вивчити історію людства в дописемний період. Саме археологічні матеріали стали основою багатьох музейних зібрань світу. Кожен предмет, здобутий під час археологічних досліджень є унікальним та неповторним і не може бути відтвореним повністю. Така специфіка археологічних матеріалів зумовлює особливий підхід при зберіганні та експонуванні.
Мета та цілі курсу	Метою викладання навчальної дисципліни є система знань щодо діяльності музеїв в галузі археології, а також ознайомлення з методикою збирання, збереження та використання об'єктів археологічної спадщини у практиці музейної роботи. Для досягнення мети визначаються такі цілі : ознайомити студентів з: <ul style="list-style-type: none"> - історією створення археологічних музеїв; - тенденціями розвитку музейної справи в світі та Україні; - особливостями зберігання, експонування, наукового дослідження археологічних музейних колекцій; - напрямками роботи з археологічними музейними

	<p>фондами.</p> <ul style="list-style-type: none"> - навчитися аналізувати досвід провідних археологічних музеїв світу; - вивчити особливості побудови експозиції таких музеїв; - навчитися включати об'єкти археологічної спадщини вітчизняного музейного фонду в соціокультурний простір сучасності.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Археологічні матеріали: методика польових досліджень, камеральна обробка, науковий опис, облік та зберігання. Методичні рекомендації. Біла Церква, 2017. 2. Археологія, музеєзнавство, пам'яткознавство: освітній та дослідницький аспекти. Збірка наукових статей. Київ, 2019. 3. Білас Н.М., Тимець І.В., Целуйко О.П. Сучасний краєзнавчий музей та археологія: шляхи співпраці та взаємодопомоги // Археологія і давня історія України. 2012. Вип. 9. С. 45-50. 4. Вайдахер Ф. Загальна музеологія. Львів, 2005. 5. Самойленко, І. Польові археологічні колекції як основа музейного зібрання (на прикладі музею Херсонського державного університету) // Scriptorium nostrum, 2015. № 1-2. С. 99-106. 6. Рутинський М. Й., Стецюк О. В. Музеєзнавство. Київ, 2008. 7. Яненко А. Історія музейної археології УСРР (1919-1934). Київ, 2016. <p style="text-align: center;">Допоміжна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клейн Л.С. Кодекс етики археолога як справа честі країни // Археологія. 2009. №1. С. 100-102. 2. Курило О.Ю. Нариси розвитку археології в музеях України: історія, дослідники, меценати. Київ, 2002. 3. Методичні рекомендації з деяких питань художнього оформлення музейної експозиції. Донецьк, 2003. 4. Речі і час: експонати Археологічного музею. Каталог. Київ, 2019. 5. Супруненко О.Б. Археологія в діяльності першого приватного музею України (Лубенський музей К.М.Скаржинської). Київ-Полтава: Археологія, 2000. 6. Якубович В.І. Музеєзнавство. Кам'янець-Подільський, 2006. <p style="text-align: center;">Інтернет-ресурси:</p> <p>Законодавчі акти та положення, що регламентують діяльність музеїв у галузі археології:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України «Про музеї та музейну справу». https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/249/95#Text 2. Закон України «Про охорону культурної спадщини» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14#Text 3. Закон України «Про охорону археологічної спадщини».

	<p>https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1626-15#Text</p> <p>4. Putin's war on the history of Ukraine [Електронний ресурс]. HeritageDaily. 2022. Режим доступу до ресурсу: https://www.heritagedaily.com/2022/03/_putins-war-onukraines-history/142964.</p> <p>5. Інструкція з музейного обліку, зберігання та використання пам'яток державної частини музейного фонду України. URL: http://mincult.kmu.gov.ua/mincult/uk/publish/article/88140</p>
Тривалість курсу	3 семестр, 90 год., 3 кредити.
Обсяг курсу	32 години аудиторних занять, з них: 16 год. - лекційних занять, 16 год. – практичних занять; 58 години самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>Після вивчення курсу здобувачі освіти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основи теорії про предмет, завдання, структуру, музейного етапи та тенденції розвитку музейної справи; - історію археологічних музеїв у світі та Україні; - основи законодавства і нормативно-правового регулювання роботи музейних установ та охорони археологічних колекцій; - основи організації роботи музейних установ як науково-дослідних та культурно-освітніх центрів; - особливості функціонування археологічних музеїв; - особливості фондового зберігання та наукової обробки археологічних колекцій. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розв'язувати етичні проблеми, пов'язані зі зібранням, збереженням, вивченням та використанням археологічних матеріалів у музейних зібраннях України та Світу; - формувати та вести облік колекцій, заходи по їх збереженню; - працювати з музейними предметами археологічного походження; - експонувати археологічні матеріали. <p>Набудуть компетентності:</p> <p><i>1. Інтегральна:</i> Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі музейної справи і охорони пам'яток, що передбачає застосування певних теорій та методів музеєзнавства, пам'яткознавства і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p><i>2. Загальні компетентності:</i> ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p><i>3. Спеціальні компетентності:</i> СК 2. Здатність оцінювати найважливіші події та явища</p>

	<p>української історії у контексті світової історії.</p> <p>СК 4. Здатність до експозиційної, науково-фондової, культурно-просвітницької діяльності на основі професійно профільованих знань.</p> <p>СК 6. Здатність до атрибуції й експертизи об'єктів історико-культурної спадщини.</p> <p>СК 8. Здатність забезпечувати ефективне використання та популяризацію об'єктів історико-культурної та природної спадщини відповідно до пам'яткоохоронного законодавства.</p>
Програмні результати навчання	<p>ПР 2. Аналізувати й узагальнювати історико-культурний матеріал у певній системі.</p> <p>ПР 4. Визначати стан збереженості музейних предметів, об'єктів історикокультурної спадщини, пам'яток природи та розробляти програму відповідних пам'яткоохоронних заходів.</p> <p>ПР 6. Створювати оптимальні умови для зберігання музейних фондів.</p> <p>ПР 7. Здійснювати первинну консервацію нововиявлених пам'яток.</p> <p>ПР 11. Проводити пошукову роботу з метою з'ясування перспектив виявлення нових, значущих з точки зору обліку, об'єктів культурної спадщини.</p>
Ключові слова	Історія, музей, джерелознавство, архітектурні пам'ятки, археологія, дослідження, музейний фонд, експозиція, музейництво.
Формат курсу	Очний (денний). Проведення лекцій і консультацій для кращого розуміння тем
Теми	Подано у таблиці
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці семестру із врахуванням поточної успішності.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, презентації, практичні завдання, творчі індивідуальні, завдання, дискусія.
Необхідне обладнання	Персональний комп'ютер, проектор, схеми, програми.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється впродовж семестру за 100-бальною шкалою за такими видами робіт:</p> <ul style="list-style-type: none"> - модульні контрольні роботи. Програмою передбачено дві модульні контрольні роботи. Здобувач за одну контрольну роботу може отримати 20 балів (20x2 = 40 балів); - практичні заняття. За усне опитування здобувач може впродовж семестру накопичує 42 бали. Програмою передбачено 6 практичних занять. За одне практичне заняття 7 балів. - самостійна робота. За самостійну роботу впродовж семестру здобувач набирає 18 балів.

	<p>- Кількість балів, які студент може отримати за усні відповіді подано в таблиці;</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем, виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувач заохочується до використання також й іншої літератури, якої немає серед рекомендованих.</p>
Питання до заліку	<ol style="list-style-type: none"> 1. Становлення музейної археології як науки, її значення і сутність. 2. Предмет та завдання музейної археології. 3. Типи археологічних пам'яток. 4. Датування в музейній археології. 5. Основні етапи розвитку музейної археології. 6. Сучасний стан української музейної археології. 7. Музейна археологічна періодизація. 8. Закон України щодо збереження археологічної спадщини. 9. Методи археологічного дослідження. 10. Фіксація археологічних джерел під час польових досліджень. 11. Археологічні розвідки та розкопки. 12. Камеральне опрацювання археологічного матеріалу. 13. Комп'ютер як археологічний інструмент (бази даних, статистичний аналіз, 3D-моделювання тощо). 14. Наукова робота археологічних музеїв. 15. Облік археологічних музейних фондів. 16. Облікові позначення на музейних предметах. 17. Допоміжні форми обліку. 18. Вимоги щодо заповнення науково-уніфікованого паспорта на археологічну пам'ятку. 19. Умови експонування та зберігання. 20. Основні поняття реставрації археологічних матеріалів. 21. Документація реставраційного процесу. 22. Історія і теорія музейної археологічної експозиції. 23. Принципи, прийоми і методи побудови експозицій. 24. Експозиція археологічних музеїв. 25. Сучасні підходи і тенденції в експозиційній роботі археологічних музеїв України.
Опитування	<p>Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано після вивчення курсу.</p>

Схема курсу

Тиждень	Тема занять	Форма діяльності та обсяг годин	Термін виконання
МОДУЛЬ 1. Музейна археологія як наукова та навчальна дисципліна.			
1.	Тема 1. Музейна археологія як частина історичної науки.	Лекція – 2 год., самостійна робота – 5 год.	
2.	Тема 2. Історія музейної археології в Україні.	Практичне заняття - 2 год., самостійна робота – 5 год.	
3.	Тема 3. Методи археологічного дослідження.	Лекція – 2 год., самостійна робота – 6 год.	
4.	Тема 4. Польові археологічні дослідження.	Практичне заняття - 2 год., самостійна робота – 5 год..	
5.	Тема 5. Камеральне опрацювання археологічного матеріалу.	Лекція – 2 год., самостійна робота – 5 год.	
6.	Тема 6. Кабінетна музейна археологія.	Практичне заняття - 2 год., самостійна робота – 5 год.	
7.	Тема 7. Наукова робота археологічних музеїв.	Лекція – 2 год., самостійна робота – 6 год.	
8.	Модульна контрольна робота № 1	Практичне заняття – 2 год.	
Модуль 2. Археологічні матеріали у музейних зібраннях: проблеми формування колекцій, їх обліку та збереження.			
9.	Тема 8. Методика та практика формування археологічного зібрання музейного фонду.	Лекція – 2 год., самостійна робота – 5 год.	
10.	Тема 9. Збереження, науковий опис та вивчення археологічних матеріалів музейного фонду.	Лекція – 2 год., практичне заняття - 2 год., самостійна робота – 6 год.	
11.	Тема 10. Реставрація археологічних матеріалів у практиці роботи музеїв.	Лекція – 2 год., практичне заняття - 2 год., самостійна робота – 5 год.	
12.	Тема 11. Археологічні матеріали в експозиційній роботі: теорія та практика використання.	Лекція – 2 год., практичне заняття - 2 год., самостійна робота – 5 год.	
13.	Модульна контрольна робота № 2.	Практичне заняття – 2 год.	